

Egyptské rány

Ex 7, 14-25

Ex 10, 21-29

Mt 5, 43-48

V našich příbězích z druhé knihy Mojžíšovy jsme se dostali až k deseti pohromám, které v průběhu několika let postihovaly Egyptány. Vyprávění o egyptských ranách patřilo u izraelského lidu k nejpodstatnějším částem svědectví o vítězné a vysvobozující moci Hospodina.

První rána zasáhla pro Egyptány posvátnou řeku Nil. Nil se pravidelně několikrát do roka rozvodňoval. Na rozsáhlá území tak přinášel úrodné bahno a zajišťoval z velké části život a rozkvět Egypta. Zkažená voda však úrodu nepřinese a všechno živé v ní zahyne. Hospodin tak faraónovi ukázal, že může zbavit Nil jeho požehnání a proměnit jej v řeku smrti. Pro nás může být překvapující zpráva, že totéž, totiž proměnění vody v krev, učinili také egyptští věštcí, ačkoli už přece všude krev byla. Spíše bychom čekali, že promění krev zase ve vodu. Jak jsme slyšeli, jejich čin však faraóna uklidnil a znovu zatvrdil. Bylo to tím, že podle eg. chápání, jestliže eg. kněží dokázali udělat to samé co Áron, znamenalo to, že nepříznivá pohroma nad Egyptem byla zmařena a brzy pomine. Proto faraón zůstal neoblomný. A rána skutečně za 7 dní pominula. / 7 je posvátné číslo Izraele, ukazuje na svrchovanou stvořitelskou moc Hospodina. Posvátné číslo Egypta bylo 5. /

Při druhé ráně – žáby – si už faraón začíná uvědomovat Hospodinovu sílu a tuší, že jedině Hospodin může pohromu ukončit. Žáby byly v Nilu v hojném počtu vždy. Byly vnímány jako symbol blahobytu a životodárné síly. Teď už jich ale bylo moc a postihly i soukromé místnosti a věci faraóna. V této části příběhu se Mojžíš objevuje jako modlitebník, který přímou modlitbou zachraňuje zemi a pomáhá Egyptánům – nepřátelům. / NZ Ježíš vyzývá k modlitbě za nepřátele./ Faraón slibuje, že Izraelce propustí, aby mohli v poušti slavit slavnost pro Hospodina, ale po skončení rány svůj slib odvolá. A tento jeho přístup se opakuje při všech dalších ranách. Dlouhou dobu pokládá Hospodina za boha, jehož moc je omezena na určitý čas, místo a situaci.

Třetí ranou byl hmyz, pravděpodobně komáři, jejichž přemnožení způsobovalo především horečnatá onemocnění.

Čtvrtá rána je obdoba rány předchozí – mouchy. Poprvé tady v biblickém textu čteme, že Izrael nebude postižen. U předchozích pohrom podobná zmínka chybí. Izraelci zřejmě museli první tři rány snášet také. Bylo to proto, aby poznali, kam vede egyptský způsob života bez Boha a v budoucnu se ho vyvarovali.

Pátá rána byl dobytčí mor- následek přemnoženého hmyzu. Zde už je vysloveně napsáno, že země Gošen, kde žijí Izraelci, stojí pod Hospodinovou ochranou a zvířata zde jsou ušetřena. Egypťanům umírají koně i velbloudi, kteří byli potřební především pro válku, a hospodářská zvířata.

Šestá rána – vředy – nemoc připomínající lepru – vyloučí lidi s obecností s božstvem. Nyní jsou postiženi i egyptští kněží, kteří se do té doby snažili vzdorovat a vyrovnat se Hospodinu. Teď je jasně vidět, že jsou se svou magií v koncích a v dalších osudech Egypta už nebudou nic znamenat.

Tvrdość ran se stále stupňuje. Mohlo by se zdát, že nejhorší jsou vředy, ale je psáno, že krupobití a následné kobylky zasáhly faraóna přímo do srdce. Egypt je země, jejíž blahobyt je odedávna založen na bohatém výnosu z polí. Tak zničení polní úrody bylo mnohem horší pohromou, než uhynutí dobytka.

Chov domácího dobytka nebyl v Egyptě nijak v popředí. Zato přírodní katastrofy byly vnímány jako trest bohů a mohly být vykládány jako selhání moci přírodních božstev – Nilu, slunce a přírody vůbec. Krupobití je v Egyptě věc zcela mimořádná a o to víc děsivá. Hospodin dává Egypťanům možnost a čas, aby zachránily svá stáda pod střechou. Někteří služebníci této rady uposlechli a zvířata tak uchránili. Faraónova autorita tak byla otřesena.

Devátá rána – tma se vysvětluje přírodním jevem, který čas od času v Egyptě nastává. Silný jihovýchodní vítr – chamzin zvedne někdy tolik prachu, že jím nemohou proniknout žádné sluneční paprsky a nastává temně rudá až černá tma. Děje se to jen na části území. Izraelci tak mohli být opět ušetřeni. Ať už tmu způsobil jakýkoli jev, Bible v tom vidí Hospodinův zásah, znamení jeho svrchovanosti. V Egyptě bylo slunce zboštěné a nyní bylo zastíněno zásahem Hospodina. Ne slunci, ale Hospodinu je třeba děkovat za život. Faraón chce

tentokrát propustit Izraelce do pouště k slavení slavnosti, ale mají odejít bez stád. Mojžíš s tím nesouhlasí a faraón mu hrozí smrtí, jestliže se před ním ještě jednou objeví.

Egyptský vladař tak vyslovuje ortel sám nad sebou, protože se zbavuje možnosti, která vždy pohromu zastavila – přímluvné Mojžíšovy modlitby.

A tak se přiblížila rána poslední – desátá, která zasáhne Egypt nejtvrději, ale Izraelci budou moci vyjít z otroctví do svobody.

/26.7.2020 podle Starý zákon, Exodus, překlad s výkladem, Kalich-Praha 1975/